

Oliwia Małeczka

Zakładowy fundusz świadczeń
socjalnych oraz świadczenie
urlopowe
z uwzględnieniem prawa podatkowego
i prawa ubezpieczeń społecznych

Poradnik z wzorami dokumentów
(z suplementem elektronicznym)

Stan prawny: 1 lutego 2022 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2022

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział 1. Tworzenie ZFŚS	15
1.1. Pracodawcy zatrudniający co najmniej 50 pracowników	17
1.2. Pracodawcy zatrudniający od 20 do 49 pracowników	18
1.3. Pracodawcy zatrudniający poniżej 20 pracowników	20
1.4. Sposób liczenia pracowników na potrzeby tworzenia ZFŚS	20
1.5. Rozpoczęcie działalności w trakcie roku kalendarzowego	24
1.6. Pytania i odpowiedzi	24
Rozdział 2. Odstąpienie od tworzenia funduszu socjalnego – warunki i terminy	27
2.1. Pracodawcy zatrudniający co najmniej 50 pracowników	27
2.2. Pracodawcy zatrudniający mniej niż 50 pracowników	29
2.3. Nietworzenie ZFŚS u pracodawców, u których nie działają związki zawodowe	32
2.4. Termin poinformowania pracowników o nietworzeniu funduszu	33
2.5. Możliwość zawieszenia działalności socjalnej w formie ZFŚS w czasie epidemii COVID-19	34
2.6. Pracodawcy sfery budżetowej – obowiązkowo czy dobrowolnie?	36
2.7. Orzecznictwo i interpretacje	38
2.8. Pytania i odpowiedzi	40
Rozdział 3. Osoby uprawnione do korzystania z ZFŚS	45
3.1. Pracownicy i ich rodziny	46
3.2. Emeryci, renciści i ich rodziny	48
3.3. Inne osoby uprawnione	49
3.4. Orzecznictwo i interpretacje	51
3.5. Pytania i odpowiedzi	53

Rozdział 4. Finansowanie ZFŚS	57
4.1. Podstawowy odpis na fundusz	57
4.2. Wysokość odpisu podstawowego i możliwość jego zwiększeń	66
4.3. Obliczanie przeciętnej liczby zatrudnionych w celu odpisu na ZFŚS	75
4.4. Odpis na fundusz w okresie epidemii COVID-19	78
4.5. Terminy dokonywania wpłat na fundusz	80
4.6. Korygowanie odpisu na fundusz	81
4.7. Ustalanie odpisu na ZFŚS w szkołach i szkołach wyższych	82
4.8. Źródła finansowania środków ZFŚS	84
4.9. Środki funduszu w razie przejęcia zakładu pracy przez innego pracodawcę	87
4.10. Orzecznictwo i interpretacje	88
4.11. Pytania i odpowiedzi	92
Rozdział 5. Składki na ubezpieczenia społeczne a świadczenia z ZFŚS	97
5.1. Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu świadczeń z ZFŚS	97
5.2. Orzecznictwo i interpretacje	100
5.3. Pytania i odpowiedzi	109
Rozdział 6. Finansowanie lub dofinansowanie świadczeń z ZFŚS – przykłady	113
6.1. Usługi na rzecz różnych form wypoczynku – wczasy, kolonie, obozy, zimowiska, wycieczki	114
6.2. Działalność kulturalno-oświatowa – bilety wstępu na koncerty, do kina, teatru, opery, organizowanie imprez kulturalnych w zakładzie pracy	119
6.3. Działalność sportowo-rekreacyjna	120
6.4. Imprezy integracyjne organizowane przez pracodawcę	121
6.5. Opieka nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego	123
6.6. Pomoc materialna w formie rzeczowej lub pieniężnej – zapomogi w razie zdarzeń losowych, bony towarowe, paczki dla dzieci	123
6.7. Zwrotna lub bezzwrotna pomoc na cele mieszkaniowe – na budowę, remont, modernizację mieszkania, zakup mieszkania	127
6.8. Orzecznictwo i interpretacje	129
6.9. Pytania i odpowiedzi	134
Rozdział 7. Uzależnienie świadczeń z funduszu od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej	137
7.1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć	137
7.2. Sposób liczenia dochodu osób uprawnionych	142
7.3. Dokumentowanie indywidualnej sytuacji osób uprawnionych i RODO	143
7.4. Obowiązek corocznego przeglądu danych i usuwanie danych zbędnych	147
7.5. Obowiązek archiwizacji wytworzonej dokumentacji w podmiotach publicznych	150

7.6. Sankcje za podanie przez uprawnionego nieprawdziwych danych	151
7.7. Orzecznictwo i interpretacje	154
7.8. Pytania i odpowiedzi	161
Rozdział 8. Świadczenia z funduszu a podatek dochodowy od osób fizycznych	165
8.1. Opodatkowanie świadczeń z ZFŚS – zasady ogólne	165
8.2. Zwiększenie limitu zwolnień podatkowych w okresie COVID-19	166
8.3. Opodatkowanie świadczeń emerytów i rencistów korzystających z ZFŚS	169
8.4. Orzecznictwo i interpretacje	170
8.5. Pytania i odpowiedzi	173
Rozdział 9. Administrowanie środkami ZFŚS	177
9.1. Powoływanie komisji socjalnych	177
9.2. Rola pracodawcy w administrowaniu środkami funduszu	180
9.3. Odrębny rachunek funduszu	181
9.4. Niewykorzystane środki funduszu w danym roku kalendarzowym	183
9.5. Egzekucja środków z funduszu	183
9.6. Orzecznictwo i interpretacje	184
9.7. Pytania i odpowiedzi	186
Rozdział 10. Regulamin ZFŚS	189
10.1. Obowiązkowe i fakultatywne zapisy regulaminu	190
10.2. Sposób tworzenia regulaminu, jego przyjmowania i wprowadzania zmian	191
10.3. Preliminarz – plan przychodów i wydatków funduszu	193
10.4. Termin wejścia regulaminu w życie	194
10.5. Obowiązki informacyjne pracodawcy	194
10.6. Orzecznictwo i interpretacje	195
10.7. Pytania i odpowiedzi	197
Rozdział 11. Świadczenie urlopowe	201
11.1. Prawo do otrzymania świadczenia urlopowego	201
11.2. Rezygnacja z wypłacania świadczenia urlopowego – zasady i terminy	202
11.3. Wysokość świadczenia urlopowego, w tym dla osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy	204
11.4. Termin wypłaty świadczenia urlopowego	206
11.5. Świadczenie urlopowe dla nauczycieli	207
11.6. Nienależnie pobrane świadczenie urlopowe	207
11.7. Świadczenie urlopowe a system ubezpieczeń społecznych i podatki	210
11.8. Świadczenie urlopowe w okresie epidemii COVID-19	213
11.9. Orzecznictwo i interpretacje	214
11.10. Pytania i odpowiedzi	215

Rozdział 12. Przekazanie świadczeń socjalnych osobie uprawnionej	219
12.1. Przelewy, przekazy pieniężne i gotówka	219
12.2. Przekazywanie pomocy niepieniężnej	220
12.3. Pytania i odpowiedzi	221
Rozdział 13. Wspólna działalność socjalna kilku pracodawców	223
13.1. Treść umowy pomiędzy pracodawcami	224
13.2. Zasady administrowania wspólną działalnością socjalną	225
13.3. Określenie podmiotu pobierającego zaliczkę na podatek dochodowy	225
13.4. Orzecznictwo i interpretacje	226
13.5. Pytania i odpowiedzi	229
Rozdział 14. Finansowanie działalności socjalnej pracodawcy	231
14.1. Pracodawca będący płatnikiem VAT	231
14.2. Koszty uzyskania przychodu w przypadku tworzenia ZFŚS	232
14.3. Świadczenie urlopowe a koszt uzyskania przychodu pracodawcy	234
14.4. Orzecznictwo i interpretacje	235
Rozdział 15. Uprawnienia kontrolne w zakresie działalności socjalnej pracodawcy	245
15.1. Podmioty kontrolujące	245
15.2. Zakres kar	248
15.3. Najczęstsze błędy popełniane przez pracodawców tworzących ZFŚS lub wypłacających świadczenia urlopowe – przykłady	249
15.4. Pytania i odpowiedzi	250
Wzory dokumentów	253
Wykaz aktów prawnych	315